

Artur Klepacki¹

Radca prawny; dyrektor Departamentu Informatyki i Cyberbezpieczeństwa w Urzędzie Ochrony Danych Osobowych; Polska Akademia Nauk, Instytut Nauk Prawnych, Prawnicze Seminarium Doktorskie (ORCID: <https://orcid.org/0009-0006-5724-2395>).

RODO a obowiązek przedstawienia w postępowaniu cywilnym środka dowodowego zawierającego dane osobowe osób trzecich

Słowa kluczowe: obowiązek przedstawienia dokumentu w postępowaniu cywilnym, roszczenie informacyjne, przetwarzanie danych osobowych w związku ze sprawowaniem wymiaru sprawiedliwości, egzekwowanie roszczeń cywilnoprawnych

Wydane przez Trybunał Sprawiedliwości wyroki z 2.03.2023 r., C-268/21, Norra Stockholm Bygg AB przeciwko Per Nycander AB², oraz z 18.06.2026 r., C-484/24, NTH Haustechnik GmbH przeciwko EM³, potwierdzają, że do cywilnego postępowania sądowego, w tym do przeprowadzania dowodów, znajdują zastosowanie przepisy rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z 27.04.2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych)⁴ dotyczące podstaw prawnych przetwarzania danych osobowych (art. 6 ust. 3 i 4 RODO), a sąd pozostaje związany zasadą minimalizacji wyrażoną w art. 5 ust. 1 lit. c RODO. Zasługuje to na bliższą analizę, ponieważ na sądy działające w ramach sprawowania wymiaru sprawiedliwości nałożono dodatkowe obowiązki w zakresie ochrony danych. Artykuł identyfikuje konkretne problematyczne aspekty, które mogą zaburzyć równowagę systemu dowodowego w postępowaniu cywilnym.

1. Wprowadzenie

RODO wpływa nie tylko na podmioty prywatne, lecz także na sektor publiczny, w tym na postępowania sądowe w państwach członkowskich Unii Europejskiej. Stosowanie prawa ochrony danych osobowych w sądownictwie jest jednak kwestią złożoną⁵. Z jednej strony, nawet gdy dane osobowe znajdują się w aktach sądowych toczących się postępowań, to i tak podstawowe prawo do ochrony danych ma pełne zastosowanie, co zostało wyjaśnione w motywie 20 preambuły RODO i jest

również konsekwencją ochrony danych osobowych jako prawa podstawowego na mocy art. 16 ust. 1 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej⁶ i art. 8 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej⁷. Z drugiej jednak strony wpływ RODO jest ograniczony, skoro – zgodnie z art. 55 ust. 3 RODO – organy nadzorcze nie są właściwe do nadzorowania operacji przetwarzania dokonywanych przez sądy w ramach sprawowania przez nie wymiaru sprawiedliwości⁸. Również dopuszczalność dowodów uzyskanych z naruszeniem przepisów o ochronie danych osobowych wykracza poza RODO⁹. Innymi słowy, RODO nie reguluje bezpośrednio ani nie ustanawia szczegółowych zasad dotyczących dopuszczalności dowodów w postępowaniach sądowych.

1 Treść artykułu odzwierciedla wyłącznie poglądy oraz opinie autora i nie może być traktowana jako opinia instytucji, z którymi jest związany.

2 EU:C:2023:145 – dalej wyrok C-268/21, Norra Stockholm Bygg.

3 EU:C:2026:496 – dalej wyrok C-484/24, NTH Haustechnik.

4 Dz.Urz. UE L 119, s. 1, ze zm. – dalej RODO.

5 H. Hijmans [w:] *The EU General Data Protection Regulation (GDPR): A Commentary*, red. C. Kuner, L.A. Bygrave, C. Docksey, Oxford 2020, art. 55, s. 909.

6 Wersja skonsolidowana Dz.Urz. UE C 202 z 2016 r., s. 47 – dalej TFUE.

7 Wersja skonsolidowana Dz.Urz. UE C 202 z 2016 r., s. 389 – dalej KPP.

8 H. Hijmans [w:] *The EU General...*, art. 55, s. 910.

9 H. Hijmans [w:] *The EU General...*, art. 55, s. 910.

Relacja między wymogami RODO a postępowaniem sądowym może jednak ulec zmianie w wyniku przełomowych wyroków C-268/21, Norra Stockholm Bygg, oraz C-484/24, NTH Haustechnik, które wyjaśniają zakres stosowania RODO do krajowych przepisów dowodowych państw członkowskich Unii Europejskiej.

2. RODO a dopuszczalność dowodów w procedurach cywilnych państw członkowskich Unii Europejskiej

Stanowisko, że RODO nie reguluje dopuszczalności dowodów w procedurach cywilnych państw członkowskich Unii Europejskiej było uznawane dotychczas za dominujące¹⁰. Zostało ono jednak podważone wyrokiem C-268/21, który został wydany zgodnie z wnioskiem o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym złożonym przez szwedzki Sąd Najwyższy. W tej sprawie Norra Stockholm Bygg AB (będąca stroną wnoszącą odwołanie w postępowaniu głównym) wykonywała na rzecz Per Nycander AB (będącej stroną pozwaną w postępowaniu głównym) roboty budowlane polegające na wznoszeniu biurowca. Osoby pracujące w ramach tego kontraktu odnotowywały swoją obecność w elektronicznym rejestrze pracowników prowadzonym do celów podatkowych, który prowadziła Entral AB, działając w imieniu Norra Stockholm Bygg AB.

Per Nycander AB zwróciła się do szwedzkiego sądu I instancji o nakazanie Entral AB przedstawienia określonej dokumentacji w sporze cywilnym. Dokumentacją tą był elektroniczny rejestr pracowników zawierający w szczególności dane dotyczące tożsamości, krajowy numer identyfikacyjny oraz daty i godziny rozpoczęcia oraz zakończenia pracy na placu budowy. Norra Stockholm Bygg AB była prawnie zobowiązana do gromadzenia tych dokumentów na potrzeby kontroli podatkowej, a elektroniczny rejestr pracowników był przechowywany w tym celu przez dostawcę zewnętrznego (Entral AB). Per Nycander AB argumentowała, że rejestr pracowników będzie stanowił istotny dowód w celu skutecznej obrony przed dochodzonym przez Norra Stockholm Bygg AB roszczeniem o zapłatę za określone prace wykonywane na podstawie stawki godzinowej. Per Nycander AB zażądała przede wszystkim przedstawienia dokumentacji w niezmienionej postaci lub ewentualnie z zakryciem osobistych numerów identyfikacyjnych osób, których dane dotyczą. Norra Stockholm Bygg AB zakwestionowała to żądanie, twierdząc, że przedstawienie takiego dokumentu stanowiłoby naruszenie art. 5 ust. 1 lit. b RODO, gdyż ewidencje czasu pracy zawierają dane osobowe zebrane w celu umożliwienia szwedzkim organom podatkowym monitorowania działalności firmy, a ujawnienie takich danych w sądzie byłoby niezgodne z celem, w jakim zostały zebrane.

Szwedzkie sądy w obu instancjach orzekły na korzyść Per Nycander AB, nakazując Entral AB przedstawienie rejestru pracowników bez wprowadzania jakichkolwiek zmian redakcyjnych. Żaden z sądów nie uznał, że RODO ma zastosowanie do oceny, czy orzec za, czy przeciw przedstawieniu dokumentacji. Dopiero kiedy sprawa trafiła do szwedzkiego Sądu Najwyższego, sąd ten zmierzył się z pytaniem, czy i jak stosować RODO w tej konkretnej sytuacji. W związku z tym Sąd Najwyższy Szwecji skierował do Trybunału Sprawiedliwości dwa następujące pytania prejudycjalne:

- 1) Czy art. 6 ust. 3 i 4 RODO skutkują również ustanowieniem w krajowych przepisach proceduralnych wymogu w zakresie obowiązków ujawniania informacji?
- 2) W przypadku odpowiedzi twierdzącej na pytanie pierwsze czy przepisy RODO oznaczają, że przy wydawaniu postanowienia dotyczącego ujawnienia informacji, które wiąże się z przetwarzaniem danych osobowych, należy uwzględnić również interesy osób, których dane dotyczą? Czy w takich okolicznościach prawo Unii ustanawia jakiegokolwiek wymogi dotyczące szczegółowego sposobu wydawania takiego postanowienia?

2.1. Zastosowanie RODO do ujawniania informacji w postępowaniach cywilnych

Trybunał Sprawiedliwości odpowiedział twierdząco na pierwsze pytanie, tłumacząc, że art. 6 ust. 3 i 4 RODO należy interpretować w ten sposób, że przepis ten ma zastosowanie, w ramach sądowego postępowania cywilnego, do przedstawienia jako dowodu rejestru pracowników zawierającego dane osobowe osób trzecich zebrane głównie do celów kontroli podatkowej. Trybunał przedstawił pięć następujących argumentów.

Po pierwsze, art. 2 ust. 1 RODO przewiduje, że rozporządzenie to ma zastosowanie do każdego: „przetwarzania danych w sposób całkowicie lub częściowo zautomatyzowany oraz do przetwarzania w sposób inny niż zautomatyzowany danych osobowych stanowiących część zbioru danych lub mających stanowić część zbioru danych”, bez rozróżnienia, czy podmiot, który dokonał danego przetwarzania, jest osobą prywatną, czy organem publicznym¹¹. Wynika z tego, że RODO stosuje się – z zastrzeżeniem przypadków wymienionych w jego art. 2 ust. 2 i 3 – do operacji przetwarzania dokonywanych zarówno przez osoby prywatne, jak i przez organy publiczne, w tym, jak wskazano w motywie 20 preambuły RODO, przez organy wymiaru sprawiedliwości takie jak sądy¹².

Po drugie, art. 4 pkt 2 RODO pojęcie „przetwarzania” definiuje jako „operację lub zestaw operacji wykonywanych na danych osobowych lub zestawach danych osobowych w sposób zautomatyzowany lub niezautomatyzowany taką jak zbieranie, utrwalanie, wykorzystywanie, ujawnianie, rozpowszechnianie lub innego rodzaju udostępnianie”¹³. Obejmuje to nie tylko tworzenie i prowadzenie elektronicznej ewidencji czasu pracy¹⁴, lecz także przedstawianie jako dowodu dokumentu cyfrowego lub fizycznego zawierającego takie dane osobowe, jeżeli sąd nakaze jego przedstawienie w toku postępowania sądowego¹⁵.

Po trzecie, TS wskazał, że każde przetwarzanie danych osobowych, w tym przetwarzanie przez organy publiczne takie jak sądy, musi spełniać warunki zgodności z prawem określone w art. 6 RODO¹⁶.

Po czwarte, gdy dane osobowe są przetwarzane w celu innym niż ten, w którym zostały zebrane, z art. 6 ust. 4 RODO w związku z motywem 50 preambuły RODO wynika, że takie

¹⁰ H. Hijmans [w:] *The EU General...*, art. 55, s. 909.

¹¹ Wyrok C-268/21, Norra Stockholm Bygg, pkt 26.

¹² Wyrok TS z 24.03.2022 r., C-245/20, X i Z przeciwko Autoriteit Persoonsgegevens, EU:C:2022:216, pkt 25.

¹³ Wyrok C-268/21, Norra Stockholm Bygg, pkt 27.

¹⁴ Wyrok TS z 30.05.2013 r., C-342/12, Worten przeciwko Autoridade para as Condições de Trabalho (ACT), EU:C:2013:355, pkt 19.

¹⁵ Wyrok TS z 8.12.2022 r., C-180/21, VS przeciwko Inspektor v Inspektorata kam Visshia sadeben savet, EU:C:2022:967, pkt 72.

¹⁶ Wyrok C-268/21, Norra Stockholm Bygg, pkt 29.

przetwarzanie jest dozwolone, pod warunkiem że opiera się, w szczególności, na prawie państwa członkowskiego i stanowi w demokratycznym społeczeństwie niezbędny i proporcjonalny środek służący zagwarantowaniu jednego z celów, o których mowa w art. 23 ust. 1 RODO¹⁷. Trybunał Sprawiedliwości zauważył, że dane osobowe zapisane w rejestrze pracowników mają na celu umożliwienie urzędnikom właściwego szwedzkiego organu podatkowego dokonania odpowiednich ustaleń podczas kontroli na miejscu, a zatem głównym celem jest zapobieganie niezarejestrowanej pracy i stworzenie zdrowszych warunków konkurencji. Przetwarzanie danych osobowych jest uzasadnione koniecznością spełnienia obowiązku prawnego ciążącego na administratorze, a mianowicie prowadzenia rejestru pracowników, co oznacza, że ich przetwarzanie w toku postępowania sądowego jest prowadzone w innym celu niż ten, dla którego zostały pierwotnie zebrane¹⁸. W tym kontekście przetwarzanie danych osobowych w celu innym niż ten, w którym dane zostały zebrane, musi nie tylko opierać się na prawie krajowym, lecz także stanowić niezbędny i proporcjonalny środek w społeczeństwie demokratycznym w rozumieniu art. 6 ust. 4 RODO, i musi zapewniać realizację jednego z celów, o których mowa w art. 23 ust. 1 RODO¹⁹.

Po piąte, w kontekście przedstawiania dowodów niektóre z możliwych celów art. 23 ust. 1 RODO to albo cel określony w art. 23 ust. 1 lit. f RODO, czyli „ochrona niezależności sądów i postępowania sądowego”, który rozumie się jako obejmujący m.in. „prawidłowe administrowanie wymiarem sprawiedliwości”²⁰, albo cel określony w art. 23 ust. 1 lit. j RODO, czyli egzekucja roszczeń cywilnoprawnych.

2.2. Ujawnienie informacji w postępowaniu cywilnym musi uwzględniać interesy osób, których dane dotyczą

W odpowiedzi na drugie pytanie TS stwierdził, że art. 5 i 6 RODO należy interpretować w ten sposób, że przy ocenie kwestii, czy należy nakazać przedstawienie dokumentu zawierającego dane osobowe, sąd krajowy jest zobowiązany uwzględnić interesy osób, których dane dotyczą, i wyważyć je w zależności od okoliczności każdej sprawy, rodzaju postępowania w sprawie i z należyty uwzględnieniem wymogów wynikających z zasady proporcjonalności, a w szczególności wymogów wynikających z zasady minimalizacji danych, o której mowa w art. 5 ust. 1 lit. c RODO²¹. Również w tym przypadku TS przedstawił pięć argumentów²²:

Po pierwsze, każde przetwarzanie danych osobowych, z wyjątkami przewidzianymi w art. 23 RODO, musi być zgodne z zasadami określonymi w art. 5 RODO i spełniać warunki legalności określone w art. 6 RODO²³.

Po drugie, przepisy krajowe regulujące przedstawianie dowodów w postępowaniu cywilnym mogą być uznane za zgodne

z prawem na podstawie art. 6 ust. 3 i 4 w związku z art. 23 ust. 1 lit. f i j RODO. Przepisy krajowe mają bowiem na celu zapewnienie prawidłowego toku postępowania sądowego, gwarantując, że uprawniony może wykonywać swoje prawa w przypadku „uzasadnionego interesu dowodowego”, jak również przepisy krajowe mogą być niezbędne i proporcjonalne do tego celu²⁴.

Po trzecie, aby sprawdzić, czy spełnione są wymogi konieczności, proporcjonalności i art. 23 ust. 1 RODO, sąd krajowy musi uwzględnić występujące w postępowaniu przeciwstawne interesy przy ocenie celowości nakazania przedstawienia dokumentu zawierającego dane osobowe osób trzecich. Trybunał Sprawiedliwości wskazał, że sąd krajowy powinien wziąć pod uwagę:

- 1) potrzebę zapewnienia ochrony osób fizycznych podczas przetwarzania danych osobowych;
- 2) potrzebę zapewnienia prawa do poszanowania życia prywatnego, zapewnionego w art. 7 KPP, które jest ściśle związane z prawem do ochrony danych osobowych;
- 3) konieczność zapewnienia prawa do skutecznego środka ochrony prawnej na drodze sądowej, zapisanego w art. 47 KPP, obejmującego prawo dostępu do dowodów niezbędnych do wystarczającego udowodnienia zasadności zarzutów, które mogą obejmować dane dotyczące stron lub osób trzecich²⁵;
- 4) art. 5 ust. 1 RODO, w szczególności zasada „minimalizacji danych” zawarta w ust. 1 lit. c tego przepisu, wyrażająca zasadę proporcjonalności. Zgodnie z zasadą minimalizacji danych dane osobowe muszą być adekwatne, stosowne i niezbędne wyłącznie do celów, dla których są przetwarzane²⁶;
- 5) konieczność ustalenia, czy ujawnienie danych osobowych jest właściwe i istotne dla osiągnięcia celu zamierzonego przez obowiązujące przepisy prawa krajowego oraz czy celu tego nie można osiągnąć za pomocą mniej restrykcyjnych środków dowodowych, takich jak np. przesłuchanie świadków²⁷.

Po czwarte, TS wskazał również wiele przykładowych środków, które sąd krajowy powinien podjąć w celu złagodzenia ograniczenia prawa do ochrony danych. Przykładowo, gdy tylko część danych jest niezbędna jako dowód, sąd krajowy może zastosować pseudonimizację imion i nazwisk osób, których dane dotyczą, zgodnie z definicją zawartą w art. 4 pkt 5 RODO²⁸.

Po piąte, sąd krajowy nie musi mieć dostępu do treści żądanego dowodu, aby można było prawidłowo ocenić i rozważyć wyżej wymienione sprzeczne interesy. W przeciwnym razie ujawnienie danych osób trzecich może doprowadzić do tego, że sąd zezwoli na ujawnienie, w całości lub w części, danych osobowych przekazanych mu przez drugą stronę²⁹.

2.3. Dopuszczalność wykorzystania jako dowodu w postępowaniu cywilnym danych osobowych pozyskanych w sposób potencjalnie niezgodny z prawem

W postępowaniu zakończonym wyrokiem C-484/24, NTH Haustechnik, TS zajął się ustaleniem, czy i w jakim zakresie

17 Wyrok C-268/21, Norra Stockholm Bygg, pkt 33.

18 Wyrok C-268/21, Norra Stockholm Bygg, pkt 35–36.

19 Wyrok C-268/21, Norra Stockholm Bygg, pkt 37.

20 Wyrok C-268/21, Norra Stockholm Bygg, pkt 38.

21 Wyrok C-268/21, Norra Stockholm Bygg, pkt 59.

22 J. Bartkus, *Europos Sąjungos bendrojo duomenų apsaugos reglamento poveikis įrodymų leistinumui Lietuvos civiliniame procese*, „Teisė” 2024/131, s. 106.

23 Wyrok TS z 6.10.2020 r., sprawy połączone C-511/18, C-512/18 i C-520/18, La Quadrature du Net i in. przeciwko Premier ministre i in., EU:C:2020:791, pkt 208.

24 Wyrok C-268/21, Norra Stockholm Bygg, pkt 45.

25 Wyrok C-268/21, Norra Stockholm Bygg, pkt 49–53.

26 Wyrok TS z 22.06.2021 r., C-439/19, Latvijas Republikas Saeima, EU:C:2021:504, pkt 98.

27 Wyrok C-268/21, Norra Stockholm Bygg, pkt 55.

28 Wyrok C-268/21, Norra Stockholm Bygg, pkt 56.

29 Wyrok C-268/21, Norra Stockholm Bygg, pkt 58.

przedstawione jako dowody w ramach krajowego postępowania sądowego dane osobowe, które zostały uzyskane w wyniku wykorzystania innych danych osobowych, pierwotnie zebranych lub przechowywanych z naruszeniem zasady ograniczenia przechowywania, mogą być przetwarzane przez sąd krajowy zgodnie z prawem³⁰.

Sprawa wynikła ze sporu między niemieckim pracodawcą a byłą pracownicą, którą pracodawca oskarżył o sprzedaż po rozwiązaniu stosunku pracy mienia firmy za pośrednictwem jej prywatnego konta na platformie handlowej on-line. Według sądu odsyłającego pracodawca odkrył tę transakcję po uzyskaniu dostępu do prywatnego konta byłej pracownicy przy użyciu jej danych logowania, poprzez wgląd w historię przeglądarki należącego do pracodawcy komputera, z którego korzystała. Pracownica zakwestionowała zarówno postępowanie pracodawcy, jak i wykorzystanie uzyskanych w ten sposób informacji, co skłoniło sąd odsyłający do zawieszenia postępowania z uwagi na wątpliwości, czy dane o sobowe zebrane w wyniku potencjalnie niezgodnego z prawem przetwarzania mogą następnie stanowić dowód w postępowaniu sądowym³¹.

W tym kontekście sąd odsyłający zwrócił się do TS z pytaniami prejudycjalnymi, w szczególności czy RODO wymaga od sądów krajowych wyłączenia dowodów uzyskanych w wyniku bezprawnego przetwarzania danych osobowych oraz czy art. 17 ust. 3 lit. e RODO stanowi autonomiczną podstawę prawną dla późniejszego wykorzystania takich danych w postępowaniu sądowym³². Trybunał odpowiedział na oba pytania przecząco. Orzekł, że RODO nie ustanawia ogólnej reguły wyłączającej czy też uniemożliwiającej sądom krajowym uwzględnienie dowodów wyłącznie ze względu na to, że zostały uzyskane w wyniku bezprawnego przetwarzania danych osobowych, a dopuszczalność dowodów nadal podlega obowiązującym krajowym przepisom proceduralnym, pod warunkiem że odpowiednie krajowe ramy prawne są zgodne z prawem Unii Europejskiej.

Jednocześnie TS podkreślił, że brak ogólnej zasady niedopuszczalności nie zwalnia sądu krajowego z obowiązku przestrzegania RODO. Po wprowadzeniu danych osobowych do postępowania sądowego sąd sam przeprowadza odrębną operację przetwarzania, która musi niezależnie spełniać wymogi RODO. W związku z tym zgodność z przepisami o ochronie danych osobowych należy oceniać w odniesieniu nie tylko do pierwotnego gromadzenia danych, lecz także do ich późniejszego przetwarzania przez sąd krajowy. W szczególności sądy muszą zapewnić, aby przetwarzanie opierało się na odpowiedniej podstawie prawnej zgodnie z art. 6 RODO, ponieważ art. 17 ust. 3 lit. e RODO przewiduje jedynie wyjątek od prawa do usunięcia i nie stanowi autonomicznej podstawy prawnej przetwarzania³³.

Trybunał Sprawiedliwości doprecyzował ponadto, że sądy muszą przestrzegać zasady minimalizacji danych w całym postępowaniu. Wymaga to od sądu oceny, czy wszystkie dane osobowe są rzeczywiście niezbędne do rozstrzygnięcia sporu. W stosownych przypadkach sąd krajowy może wykorzystywać dowody zawierające dane osobowe uzyskane z naruszeniem

prawa do ochrony życia prywatnego i prawa do ochrony danych osobowych przez stronę, która przekazała mu te dane, ale przed ujawnieniem tych danych pozostałym stronom lub osobom trzecim sąd ten powinien sprawdzić, czy takie dane są ograniczone do tego, co jest niezbędne do celów, w których zostało dokonane takie ujawnienie, oraz – w stosownym wypadku – podjąć pewne środki w celu zminimalizowania przeszkody w korzystaniu z prawa do ochrony danych osobowych, którą takie ujawnienie może spowodować³⁴.

Wyrok C-484/24, NTH Haustechnik, dostarcza istotnych wskazówek dotyczących interakcji między przepisami o ochronie danych a krajowym prawem proceduralnym, potwierdzając, że jakkolwiek samo RODO nie reguluje dopuszczalności dowodów, to jednak przetwarzanie danych osobowych przez organy sądowe nadal podlega zabezpieczeniom i zasadom ustanowionym w przepisach o ochronie danych osobowych.

3. Konsekwencje wyroków C-268/21, Norra Stockholm Bygg, oraz C-484/24, NTH Haustechnik, dla postępowań cywilnych

Niewątpliwie kierunek wykładni przedstawiony przez TS będzie miał znaczący wpływ na postępowanie cywilne, w tym na dopuszczalność dowodów, a zwłaszcza na obowiązek przedstawienia dokumentu, obowiązek złożenia oryginału dokumentu oraz roszczenie informacyjne i zabezpieczenie środka dowodowego. Rozpoznając wniosek strony o przedstawienie środków dowodowych zawierających dane osobowe zebrane w celach innych niż ustalenie faktów w postępowaniu sądowym, sąd krajowy musi brać pod uwagę RODO.

3.1. Obowiązek przedstawienia dokumentu

Zgodnie z art. 248 § 1 ustawy z 17.11.1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego³⁵ sąd wzywa stronę procesu bądź osobę trzecią (każdą osobę, czyli każdą osobę fizyczną, prawną lub jednostkę organizacyjną) do dostarczenia dokumentu do sądu celem przeprowadzenia postępowania dowodowego z tego dowodu. W myśl art. 187 § 2 pkt 4 k.p.c. powód jest uprawniony do tego, aby już w pozwie wnioskować o to, aby sąd wezwał pozwanego bądź osobę trzecią do dostarczenia dowodu na rozprawę.

W jakich zatem przypadkach sąd może odmówić uwzględnienia takiego wniosku o nałożenie obowiązku przedstawienia dokumentu? Na to pytanie można odpowiedzieć poprzez bardziej szczegółową analizę art. 248 k.p.c. i całego systemu dowodowego postępowania cywilnego. Analiza ta pozwala wyróżnić następujące warunki uwzględnienia wniosku:

- 1) strona wyraźnie wskazała pisemny środek dowodowy, a osoba, od której żąda się dokumentu, jest w jego posiadaniu (art. 248 § 1 k.p.c.);
- 2) dowód jest istotny dla rozstrzygnięcia sprawy (art. 227 k.p.c.);
- 3) dowód jest dopuszczalny, tj. nie istnieje żaden przepis wyłączający jego przeprowadzenie (art. 235² § 1 pkt 1 k.p.c.), co obejmuje wszelkie ograniczenia w badaniu faktów, odnoszące się do środków dowodowych lub faktów. Dotyczy to rozróżnianych w nauce prawa ograniczeń dowodowych

30 Opinia Rzecznika Generalnego Deana Spielmana z 16.10.2025 r., C-484/24, NTH Haustechnik GmbH przeciwko EM, EU:C:2025:803.

31 Wyrok C-484/24, NTH Haustechnik, pkt 29.

32 Wyrok C-484/24, NTH Haustechnik, pkt 43.

33 Wyrok C-484/24, NTH Haustechnik, pkt 85.

34 Wyrok C-484/24, NTH Haustechnik, pkt 130.

35 Dz.U. z 2026 r. poz. 468 ze zm. – dalej k.p.c.

oraz ograniczeń dowodzenia obejmujących zakazy dowodzenia i ograniczenia dowodzenia *sensu stricto* (art. 11, art. 246, art. 247, art. 259 pkt 1–4, art. 259¹, art. 260, art. 430, art. 458⁹ k.p.c.);

- 4) strona sama nie może uzyskać takiego dokumentu (art. 187 § 2 pkt 4 k.p.c.).

Wyroki C-268/21, Norra Stockholm Bygg, oraz C-484/24, NTH Haustechnik, dodają kolejne warunki uwzględnienia wniosku dowodowego obejmującego przedstawienie dokumentu, ponieważ tworzą dodatkowe wymogi dopuszczalności dowodu, które zostały wyjaśnione bardziej szczegółowo poniżej.

Po pierwsze, przepisy art. 6 ust. 3 i 4 RODO mają zastosowanie do wniosku o przedstawienie środków dowodowych. Znajdują one zastosowanie, gdy żądany środek dowodowy zawiera informacje stanowiące dane osób niezaangażowanych w sprawę, a dane zostały zebrane w celach innych niż te, w których mają być wykorzystane. Należy zauważyć, że w kontekście przedstawiania środków dowodowych żądane dokumenty będą praktycznie we wszystkich przypadkach przetwarzane w postępowaniu sądowym w celu innym niż ten, w którym dane zostały pierwotnie zebrane. W związku z tym wymogi RODO będą miały zastosowanie praktycznie w każdym przypadku, gdy strona postępowania cywilnego zażąda dokumentu zawierającego dane osobowe.

Po drugie, sąd krajowy, który otrzyma wniosek o przedstawienie środka dowodowego, będzie musiał rozważyć i ocenić konieczność, proporcjonalność i wymogi wynikające z art. 23 ust. 1 RODO. Sąd nie będzie mógł pominąć zapewnienia ochrony osób fizycznych w procesie przetwarzania danych osobowych oraz konieczności zapewnienia prawa do skutecznego środka odwoławczego zapisanego w art. 47 KPP.

Innymi słowy, sąd krajowy, podejmując decyzję odnośnie do wniosku o zobowiązanie osoby trzeciej do przedstawienia dokumentu, będzie musiał dokonać oceny opartej na własnym osądzie, uwzględniającym wiele czynników specyficznych dla danej sprawy. Wyroki C-268/21, Norra Stockholm Bygg, oraz C-484/24, NTH Haustechnik, ustanawiają zatem dodatkowe reguły dopuszczalności, które mogą wykluczyć wniosek o przedstawienie środka dowodowego z powodów związanych z ochroną danych osobowych.

Podobieństwo do uregulowanego w art. 248 § 1 k.p.c. obowiązku przedstawienia dokumentu wykazuje żądanie wyjawienia lub wydania środka dowodowego, którym dysponuje pozwany³⁶. Należy jednak zwrócić uwagę, że hipoteza normy prawnej zawartej w art. 248 k.p.c. ograniczona jest do dokumentu, nadto przepis ten w istocie nie nakłada na sąd obowiązku wydania zarządzenia, a ostatecznie zarządzenie – jeżeli już zostanie wydane – nie podlega przymusowemu wykonaniu, jak w przypadku postanowienia o wyjawieniu lub wydaniu środka dowodowego na podstawie art. 479¹⁰⁹ k.p.c. W każdym jednak przypadku – niezależnie od wyrażanego zarówno wśród praktyków³⁷, jak i w nauce³⁸ poglądu, że art. 248 k.p.c.

jest regulacją ułomną i nieefektywną – przy ocenie, czy należy nakazać wydanie dokumentu lub środka dowodowego zawierającego dane osobowe, sąd krajowy jest zobowiązany wziąć pod uwagę interesy osób, których dane dotyczą, i rozważyć je w zależności od okoliczności każdej sprawy, rodzaju prowadzonego postępowania oraz należyście uwzględnić wymogi wynikające z zasady proporcjonalności, a w szczególności z zasady minimalizacji danych, o której mowa w art. 5 ust. 1 lit. c RODO³⁹. Jednak TS w wyroku C-484/24, NTH Haustechnik, wyraźnie potwierdził, że zasada minimalizacji danych nie wymaga zapewnienia przez sąd przestrzegania – w odniesieniu do każdego dokonywanego przez niego przetwarzania danych osobowych – zasady proporcjonalności poprzez upewnienie się, że dane przetwarzane przy tej okazji mogą pozwolić na realizację celu, któremu służy to przetwarzanie⁴⁰.

3.2. Obowiązek złożenia oryginału dokumentu

Wpływ wyroków C-268/21, Norra Stockholm Bygg, oraz C-484/24, NTH Haustechnik, na postępowanie cywilne nie kończy się na art. 248 k.p.c. Obowiązek rozważenia, czy dowód jest istotny i czy podlega zasadom dopuszczalności wynikającym z Kodeksu postępowania cywilnego i innych przepisów, a także uwzględnienia i zrównoważenia wymogów wynikających z RODO będzie spoczywał zarówno na stronach postępowania, jak i na sądzie, który zażąda od strony przedstawienia – na podstawie art. 129 § 4 k.p.c. – oryginału uwierzytelnionego dokumentu. Zarówno sądy, jak i strony postępowań powinny mieć bowiem na względzie, że prawo do ochrony danych osobowych jest jednym z praw podstawowych.

Ilustracją tego zagadnienia może być orzeczenie włoskiego organu nadzorczego Garante⁴¹ z 11.01.2023 r.⁴², w którym uznano, że ujawnienie w postępowaniu cywilnym korespondencji e-mail byłego konsultanta było niezgodne z prawem w świetle przepisów o ochronie danych osobowych. Spór wynikał ze skargi dotyczącej dostępu firmy do wiadomości e-mail wysłanych przez byłego konsultanta za pośrednictwem firmowego konta e-mail. W ramach postępowania cywilnego, które toczyło się po rozwiązaniu umowy konsultanta z firmą, firma uzyskała dostęp do wiadomości e-mail i przedstawiła część z nich jako dowód. Garante orzekł, że prawo do przedstawienia dowodów nie uchyla prawa do ochrony danych, zwłaszcza gdy dane te (komunikacja elektroniczna) podlegają szczególnym gwarancjom zachowania tajemnicy wynikającym z włoskiej konstytucji. W szczególności Garante uznał, że uzasadniony interes w przetwarzaniu danych osobowych w celu obrony własnych praw przed sądem nie może prowadzić *a priori* do uchylenia prawa do ochrony danych osobowych przyznanego osobom, których dane dotyczą. Co istotne, w tej sprawie doszło do proaktywnego ujawnienia danych osobowych osoby trzeciej w postępowaniu przez jedną ze stron, a nie do wydania dokumentu nakazanego przez sąd.

Uzyskanie dowodu z naruszeniem przepisów o ochronie danych osobowych może więc pozostać bezprawne, nawet jeśli dowód ten nie jest automatycznie niedopuszczalny w postępowaniu.

36 M. Orecki [w:] *Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz*, t. II, Artykuły 367–505³⁹, red. T. Wiśniewski, Warszawa 2021, art. 479¹⁰⁶, s. 964.

37 B. Karolczyk [w:] *Postępowanie cywilne w sprawach własności intelektualnej. Komentarz dla pełnomocników procesowych i sędziów*, red. L. Marcinowska-Boulangé, D. Sierżant, S. Stepianiuk, M. Sznajder, B. Karolczyk, Warszawa 2021, art. 479¹⁰⁶ k.p.c., s. 180.

38 M. Rejdak, *Zabezpieczenie dowodów w sprawach o naruszenia praw własności intelektualnej*, Warszawa 2019, s. 276.

39 Wyrok C-268/21, Norra Stockholm Bygg, pkt 59.

40 Wyrok C-484/24, NTH Haustechnik, pkt 103.

41 Włoski organ właściwy do spraw ochrony danych osobowych – Garante per la protezione dei dati personali.

42 Ordinanza ingiunzione nei confronti di Reweb s.r.l. – 11 gennaio 2023, <https://www.garanteprivacy.it/garante/doc.jsp?ID=9861827> (dostęp: 20.08.2026 r.).

Uwzględnienie wniosku dowodowego i dopuszczenie dowodu przez sąd krajowy nie legitymizuje wcześniejszego przetwarzania danych osobowych niezależnie od tego, że spoczywający na sądzie – zgodnie z prawem do rzetelnego procesu – obowiązek przetwarzania wszystkich danych osobowych spełnia wymogi art. 6 ust. 3 RODO, i to nawet jeśli obowiązek ten dotyczy danych uzyskanych z naruszeniem dóbr osobistych⁴³.

3.3. Roszczenie informacyjne i zabezpieczenie środka dowodowego

Sądy własności intelektualnej uprawnione są do rozpoznawania wniosków dotyczących m.in. zabezpieczenia środka dowodowego, wyjawienia lub wydania środka dowodowego oraz udzielenia informacji⁴⁴, w tym obejmujących dane osobowe⁴⁵. W związku z tym w orzecznictwie rozważano zakres pojęcia adresu w kontekście adresu IP, poczty elektronicznej i numeru telefonu, przyjmując, że w języku potocznym adres to jedynie adres pocztowy, to znaczy miejsce zamieszkania lub pobytu określonej osoby. Uznano zatem, że termin ten, gdy jest używany bez dalszego uściślenia, jak w art. 8 ust. 2 lit. a dyrektywy 2004/48/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z 29.04.2004 r. w sprawie egzekwowania praw własności intelektualnej⁴⁶, nie obejmuje – w odniesieniu do użytkownika, który zamieścił w sieci pliki naruszające prawo własności intelektualnej – adresu poczty elektronicznej, numeru telefonu lub adresu IP użytego do zamieszczenia tych plików lub adresu IP użytego do ostatniego uzyskania dostępu do konta użytkownika⁴⁷. Zagadnienie to podobnie było rozstrzygane w polskim orzecznictwie⁴⁸. Wyrok C-268/21, Norra Stockholm Bygg, z pewnością może być źródłem dodatkowej argumentacji, dzięki której jedna ze stron postępowania będzie mogła zwalczać twierdzenia drugiej – wskazując, że przeprowadzenie danego dowodu jest niemożliwe ze względu na ograniczenia oraz ochronę danych osobowych wynikających z RODO, a strona przeciwna powinna dysponować innymi, mniej inwazyjnymi środkami dowodowymi zmierzającymi do wykazania danych twierdzeń. Jednak samo naruszenie przepisów o ochronie danych osobowych związane z przeprowadzeniem dowodu może nie być skutecznym środkiem obrony, prawo Unii nie wymaga bowiem, aby jedna ze stron tego postępowania mogła powoływać się na to, że owe dane były zebrane lub przechowywane przez drugą stronę w sposób niezgodny z prawem w rozumieniu RODO, z naruszeniem praw, które te osoby trzecie wywodzą z tego rozporządzenia⁴⁹.

3.4. Środki ochrony osób trzecich niezwiązanych z postępowaniem

Według TS zasada minimalizacji danych oznacza również, że podejmując decyzję o ujawnieniu środka dowodowego, sąd powinien zbadać, czy ujawnienie danych osobowych jest

odpowiednie i istotne dla umożliwienia osobie fizycznej dochodzenia jej praw w przypadku istnienia uzasadnionego interesu w przedstawieniu dowodu. Z wyroków C-268/21, Norra Stockholm Bygg, oraz C-484/24, NTH Haustechnik, wynika również, że jeżeli sąd krajowy stwierdzi podstawy do wydania decyzji o ujawnieniu dokumentu zawierającego dane osobowe, to zasada minimalizacji danych nakłada dodatkowy wymóg. Jeżeli tylko część danych osobowych jest niezbędna do celów dowodowych, sąd musi rozważyć podjęcie dodatkowych środków w celu ochrony prywatności osób, których dane dotyczą⁵⁰. Może to obejmować anonimizację lub pseudonimizację tych danych albo zastosowanie innych środków mających na celu zminimalizowanie ograniczenia prawa do ochrony danych osobowych, jakie pociąga za sobą decyzja o ujawnieniu takiego dokumentu⁵¹. Środki takie mogą obejmować na przykład ograniczenie publicznego dostępu do dokumentów w sprawie lub nakazanie stronom, którym ujawniono dokumenty zawierające dane osobowe, wykorzystania tych danych wyłącznie w celach dowodowych w danej sprawie.

W krajowym porządku prawnym ustawodawca przewidział zasadę proporcjonalności⁵², której konsekwencją zastosowania przez sąd własności intelektualnej może być częściowe uwzględnienie wniosku o zabezpieczenie środka dowodowego, wyjawienie lub wydanie środka dowodowego bądź wezwanie do udzielenia informacji, a nawet oddalenie takiego wniosku, w całości mając na uwadze obciążenia obowiązanej lub pozwanej, jakie wynikałyby z zastosowanych środków, oraz ochronę tajemnicy przedsiębiorstwa. W orzecznictwie uznano, że dane osobowe można uznać za tajemnicę przedsiębiorstwa i możliwe jest objęcie ich ochroną również na podstawie przepisów o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji⁵³. Także w postanowieniu o zabezpieczeniu środka dowodowego⁵⁴ sąd obligatoryjnie określa zakres wglądu uprawnionego do zabezpieczonego środka dowodowego oraz szczegółowe zasady korzystania i zapoznawania się z nim. Sąd może ograniczyć lub wyłączyć kopiowanie środka dowodowego lub jego utrwalanie w inny sposób, a uprawniony uzyskuje dostęp do środka dowodowego wraz z uprawnieniem się do postanowienia. *De lege lata* przepisy Kodeksu postępowania cywilnego w sprawach własności intelektualnej wydają się spełniać wymogi określone przez TS w wyrokach C-268/21, Norra Stockholm Bygg, oraz C-484/24, NTH Haustechnik.

W przypadku dokumentów dodatkowym środkiem ochrony prywatności osób, których dane dotyczą, może być również anonimizacja niektórych fragmentów, co nie pozbawia ich mocy dowodowej, gdyż strona postępowania ma prawo przetwarzania danych osobowych jedynie w granicach wyznaczonych przez RODO⁵⁵.

Nie bez znaczenia pozostaje również kwestia metadanych i tego, czy powinny one być uważane za część dokumentu w postaci elektronicznej, który może podlegać publikacji⁵⁶. Zagadnienie

43 Wyrok C-484/24, NTH Haustechnik, pkt 122.

44 Art. 80 ust. 1 i 2 ustawy z 4.02.1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych (Dz.U. z 2025 r. poz. 24 ze zm.).

45 Art. 479¹¹⁵ k.p.c.

46 Dz.Urz. UE L 157, s. 45.

47 Wyrok TS z 9.07.2020 r., C-264/19, Constantin Film Verleih, EU:C:2020:542.

48 Postanowienie SO w Warszawie z 5.10.2020 r., XXII GWo 54/20, LEX nr 3653949, oraz z 5.10.2020 r., XXII GWo 55/20, LEX nr 3653954.

49 Wyrok C-484/24, NTH Haustechnik, pkt 144.

50 Wyrok C-268/21, Norra Stockholm Bygg, pkt 56.

51 Wyrok C-484/24, NTH Haustechnik, pkt 126.

52 Art. 479⁹⁵ k.p.c.

53 Wyrok SO w Warszawie z 29.03.2007 r., V Ca 421/07, LEX nr 1713093; wyrok KIO z 13.05.2010 r., KIO/UZP 667/10, LEX nr 1683731; wyrok KIO z 30.07.2010 r., KIO/UZP 1498/10, LEX nr 617024; wyrok KIO z 14.05.2013 r., KIO 908/13, LEX nr 1335057; wyrok KIO z 6.06.2014 r., KIO 1032/14, LEX nr 1495608; wyrok KIO z 30.03.2015 r., KIO 457/15, LEX nr 1677975.

54 Art. 479¹⁰⁰ § 2 k.p.c.

55 Zob. wyrok SO w Poznaniu z 25.03.2025 r., II Ca 392/24, LEX nr 3934112.

56 L. Perhard, *Något om elektronisk edition i tvistemål och skiljeförfarande*, „Juridisk Tidskrift” 2007/2008(2), s. 402.

dotyczące sposobu postępowania z dodatkowymi informacjami elektronicznymi podlegającymi ujawnieniu, takimi jak metadane, zostało podniesione w szwedzkim orzecznictwie⁵⁷. Konieczne wydaje się poruszenie tego również w prawie polskim, ponieważ metadane mogą zawierać dane osobowe, np. mogą dotyczyć tego, kto sporządził lub poprawił dany dokument. W wielu przypadkach można usunąć takie nadmiarowe informacje za pomocą środków technicznych. Istnieje jednak ryzyko, że czasami usunięcie tego typu informacji nie będzie możliwe. W przypadku braku możliwości usunięcia nadmiarowych informacji, aspekt ten uznaje się za istotny dla wyważenia interesów między istotnością dowodu a interesem strony przeciwnej w ujawnianiu informacji osobom trzecim. Przeprowadzona ocena może prowadzić do udostępnienia żądanych informacji w formie papierowej.

4. Wnioski

Wyroki C-268/21, Norra Stockholm Bygg, oraz C-484/24, NTH Haustechnik, powinny skłonić do refleksji nad trudnościami związanymi z interpretacją wymogów wynikających z RODO, które mogą zaburzać równowagę systemu dowodowego w postępowaniu cywilnym, a w konsekwencji – w niektórych przypadkach – stwarzać istotne przeszkody w prowadzeniu postępowania sądowego.

Pogląd prawny wyrażony przez TS może komplikować możliwość uzyskania dowodów od osób trzecich. Gdy treść żądanych i istotnych dla sprawy informacji będzie odnosić się do danych innych osób zebranych w celach innych niż wykorzystanie w postępowaniu sądowym, mogą one zostać uznane za niedopuszczalne w postępowaniu cywilnym ze względu na wymogi RODO. Może to znacznie ograniczyć zdolność stron do udowodnienia swoich twierdzeń, a tym samym zakłócić równowagę całego systemu dowodowego w postępowaniu cywilnym.

Jednocześnie omawiane orzeczenia TS mają ogromne znaczenie praktyczne, ponieważ dotyczą konfliktu między przepisami postępowania cywilnego a ochroną danych osobowych. Wymaga to pogodzenia celów ochrony praw osób, których dane dotyczą, z niezawisłością sądownictwa. Z jednej strony interes prawidłowego wymiaru sprawiedliwości nie powinien być spychany na dalszy plan, a obowiązek ujawnienia informacji w postępowaniu cywilnym nie powinien być podważany ani relatywizowany przez sądy. Z drugiej jednak strony obowiązek ujawnienia informacji przed sądem jest warunkowy i zależny od wyniku oceny interesów przy uwzględnieniu zasady proporcjonalności⁵⁸.

O ile w polskim orzecznictwie zagadnienie to nie budziło większego zainteresowania⁵⁹, o tyle sytuacja wygląda odmiennie w innych krajach Unii Europejskiej. Przykładowo francuski Sąd Najwyższy wyrokami z 8.03.2023 r.⁶⁰, z 24.04.2024 r.⁶¹ i z 3.10.2024 r.⁶² orzekł, że prawo do uzyskania dowodów

w postępowaniu cywilnym może uzasadniać przedkładanie dokumentów dotyczących życia osobistego osób trzecich. Sprawy dotyczyły przedkładania pasków płac innych pracowników, które stanowiły istotny dowód w twierdzeniu powoda, że ich pracodawca naruszył przepisy o równych płacach. Sąd orzekł, że przedkładanie takich dokumentów jest dopuszczalne, pod warunkiem że dokumenty te stanowią istotny dowód w twierdzeniu powoda, a ingerencja w prywatność jest proporcjonalna do zamierzonego celu. Sądy będą jednak nadal musiały ograniczać dostęp do dokumentów do niezbędnego minimum. Również włoski Sąd Najwyższy w wyroku z 28.03.2022 r.⁶³ orzekł, że przetwarzanie danych osobowych bez zgody osoby, której dane dotyczą, jest dozwolone – pod warunkiem że odbywa się zgodnie z zasadą „minimalizacji” ich wykorzystania – gdy jest to niezbędne dla ochrony żywotnych interesów osoby ujawniającej lub jej rodziny.

Strony i pełnomocnicy powinni zatem pamiętać o wymogach RODO, składając dowody lub przetwarzając dane osobowe w związku z postępowaniem sądowym, w tym je pobierając, wykorzystując lub ujawniając. Wyroki C-268/21, Norra Stockholm Bygg, oraz C-484/24, NTH Haustechnik, dotyczą bowiem całego postępowania, tj. od jego wszczęcia do zakończenia postępowania egzekucyjnego.

Abstract

Artur Klepacki

Attorney-at-law; Director of the IT and Cybersecurity Department at the Personal Data Protection Office; Polish Academy of Sciences, Institute of Law Studies, Doctoral Seminar in Law, Poland (ORCID: <https://orcid.org/0009-0006-5724-2395>).

GDPR vs. the Obligation to Produce Evidence Containing Personal Data of Third Parties in Civil Proceedings

Keywords: obligation to produce a document in civil court proceedings, information claim, personal data processing when acting in judicial capacity, enforcement of civil law claims

The judgment of 2 March 2023, C-268/21, Norra Stockholm Bygg AB v Per Nycander AB, and the judgment of 18 June 2026, C-484/24, NTH Haustechnik GmbH v EM, issued by the Court of Justice of the European Union, confirms that provisions of Regulation (EU) 2016/679 of the European Parliament and of the Council of 27 April 2016 on the protection of natural persons with regard to the processing of personal data and on the free movement of such data, and repealing Directive 95/46/EC (General Data Protection Regulation) regarding the basis for the processing of personal data (Article 6(3) and Article 6(4) of the GDPR) apply to civil court proceedings, including to the taking of evidence, and the court remains bound by the principle of data minimisation referred to in point (c) of Article 5(1) of the GDPR. This deserves a more detailed analysis, as additional data protection obligations are imposed on courts acting in their judicial capacity. The article identifies specific problematic aspects that may disturb the balance of the system of evidence in civil proceedings.

The views and opinions expressed in the articles are those of the author and do not reflect those of any affiliated organisation.

57 Ö 2232-19, „SIE4-filerna” NJA 2020 s. 373, pkt 10, <https://www.domstol.se/hogsta-domstolen/avgoranden/2020/22639/#:~:text=elektroniskt%20lagrad%20information,%C3%96%202232%2D19,PDF170%20kB,-Om%20avg%C3%B6randet> (dostęp: 20.08.2026 r.).

58 L. Heuman, *Editionsföreläggande avseende ADB-baserad information och proportionalitetsgrundsatsen*, „Juridisk Tidskrift” 1999/2000(1), s. 155.

59 Wyrok SO w Bydgoszczy z 11.02.2016 r., VI Pa 118/15, LEX nr 3543954.

60 Cour de cassation – Chambre sociale, 8 mars 2023, 21-12.492, ECLI:FR:CCASS:2023:SO00231.

61 Cour de cassation – Chambre sociale, 24 avril 2024, 21-20.979, ECLI:FR:CCASS:2024:SO09002.

62 Cour de cassation – Chambre civile 2, 3 octobre 2024, 21-20.979, ECLI:FR:CCASS:2024:C200859.

63 Ordinanza n. 9922 del 28/03/2022, ECLI:IT:CASS:2022:9922CIV.

Bibliografia/References

Bartkus J., *Europos Sąjungos bendrojo duomenų apsaugos reglamento poveikis įrodymų leistinumui Lietuvos civiliniame procese*, „Teisė“ 2024/131.

Heuman L., *Editionsföreläggande avseende ADB-baserad information och proportionalitetsgrundsatsen*, „Juridisk Tidskrift“ 1999/2000(1).

Hijmans H. [w:] *The EU General Data Protection Regulation (GDPR): A Commentary*, red. C. Kuner, L.A. Bygrave, C. Docksey, Oxford 2020.

Karolczyk B. [w:] *Postępowanie cywilne w sprawach własności intelektualnej. Komentarz dla pełnomocników procesowych i sędziów*, red. L. Marcinoska-Boulangé, D. Sierżant, S. Stepaniuk, M. Sznajder, B. Karolczyk, Warszawa 2021.

Orecki M. [w:] *Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz*, t. II, Artykuły 367–505³⁹, red. T. Wiśniewski, Warszawa 2021.

Perhard L., *Något om elektronisk edition i tvistemål och skiljeförfarande*, „Juridisk Tidskrift“ 2007/2008(2).

Rejdak M., *Zabezpieczenie dowodów w sprawach o naruszenia praw własności intelektualnej*, Warszawa 2019.

REKLAMA

GDZIE KOŃCZY SIĘ INSPIRACJA, A ZACZYNA NADUŻYCIE?

Folklor coraz częściej trafia do świata mody, reklamy i popkultury. Publikacja odświeża skalę problemu niewłaściwej eksploatacji motywów ludowych, które coraz częściej funkcjonują w oderwaniu od swojego pochodzenia i kulturowego sensu.

Autor pokazuje, gdzie kończy się inspiracja, a zaczyna nadużycie. Przedstawia mechanizmy ochrony folkloru przed jego niekontrolowanym, komercyjnym wykorzystywaniem, udowadniając, że wiele form twórczości tradycyjnej może – i powinno – podlegać realnej ochronie prawnej.

Na podstawie szerokiej analizy prawa międzynarodowego i krajowego autor proponuje nowoczesny, spójny model ochrony folkloru.

**ZAMÓW KSIĄŻKĘ Z RABATEM 20% W KSIĘGARNI PROFINFO.PL
W FORMULARZU ZAMÓWIENIA WPISZ KOD: WKCZA20**

OCHRONA FOLKLORU W PRAWIE WŁASNOŚCI INTELEKTUALNEJ

Łukasz Maryniak